

FINANČNÍ MANAŽER

8. 10. 2004

ČÍSLO 18

Účetní a daňová povinnost fyzických osob od 1. 1. 2005

Na základě změny zákona o účetnictví s účinností od 1. ledna 2004 je vhodné znovu připomenout určitým fyzickým osobám, že od 1. ledna 2005 budou povinny vést účetnictví (podvojně účetnictví).

Podle § 1 odst. 2 písm. e) zákona o účetnictví (dále jen ZoÚ) se tzv. ostatní fyzické osoby, které jsou podnikateli, pokud jejich obrat podle zákona o dani z přidané hodnoty, včetně zdanitelných plnění osvobozených od této daně, přesáhl za bezprostředně předcházející kalendářní rok částku 6 milionů korun, stávají účetní jednotkou.

Tyto účetní jednotky jsou povinny vést účetnictví podle § 4 odst. 3 ZoÚ od prvního dne účetního období následujícího po kalendářním roce, ve kterém se staly účetní jednotkou.

Příklad: Jestliže advokát dosáhl v roce 2003 příjmu přesahujícího 6 milionů korun, stává se od 1. ledna 2004 účetní jednotkou. Od následujícího roku, tj. od roku 2005, má povinnost vést účetnictví.

Tyto osoby se budou také od 1. ledna 2005 zabývat problematikou, zda se změní jejich dosavadní způsob zdanění v důsledku změn v účetních předpisech. Řada těchto osob totiž využívá při stanovení základu daně z podnikání uplatnění „paušálních“ výdajů.

Obecně podle § 7 (příjmy z podnikání) zákona o daních z příjmů (ZDP) tvoří základ

daně příjmy, které jsou sniženy o výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení. Dále je v § 7 ZDP řečeno, že pro zjištění základu daně se použijí obecná ustanovení § 23 až § 33 ZDP. Pro zjištění základu daně podle ustanovení § 23 ZDP se u poplatníků, kteří vedou účetnictví, vychází při zjištění základu daně z výsledku hospodaření, tedy z účetního hospodářského výsledku.

Na druhé straně je zde stále dávana možnost fyzickým osobám využít ustanovení § 7 odst. 9 ZDP, kde je řečeno: „*Neuplatní-li poplatník výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmu, může uplatnit výdaje ve výši 25 % z příjmů ze živnosti, z jiného podnikání podle zvláštních předpisů.*“ Toto ustanovení je možné považovat za speciální ve vztahu k obecnému ustanovení § 23 ZDP. Obecné ustanovení nemůže znemožnit využití speciálního ustanovení.

Závěrem tedy vyplývá, že fyzická osoba, která je účetní jednotkou, může v souladu se zákonem o dani z příjmů pro stanovení základu daně podle § 7 ZDP využít ustanovení § 7 odst. 9 ZDP. Při výpočtu „paušálních“ výdajů je třeba vycházet z dosažených příjmů, nikoliv z výnosů v účetnictví.

Tomáš Plešinger
plesinger@fucik.cz

Nový účetní standard IFRS 3 – Podnikové kombinace

Dne 31. března 2004 byl zveřejněn a vešel v platnost nový standard podle mezinárodních účetních standardů, který nahradil původní standard IAS 22. Nový účetní standard řeší problematiku účtování v rámci tzv. podnikových kombinací. V rámci nového pojetí podnikových kombinací dochází k několika poměrně významným změnám, na které bychom vás rádi upozornili.

- Nový účetní standard zrušil méně používanou účetní metodu spojení. Podle nového standardu lze použít pouze metodu koupě.
- Z hlediska nového standardu je důležitá ekonomická podstata, nikoli právní stav. V rámci podnikové kombinace je vždy nutné určit nabývaný a nabývací podnik, přičemž nabývací je vždy ten podnik, který ekonomicky ovládá podnik nabývaný, i když právně situace může být opačná (tzv. zpětné fúze).
- Podle nového standardu musí povinně dojít k ocenění majetku a závazků (včetně potenciálních závazků) reálnou hodnotou.
- Samostatně se v účetnictví vykazují nehmotná aktiva nabývaného podniku, jako jsou licence, smlouvy, seznamy zákazníků ...
- Goodwill vzniklý v rámci akvizice se podle nového standardu již neodepisuje, ale pravidelně se testuje na snížení nebo zvýšení jeho reálné hodnoty podle standardu číslo 36.
- Záporný goodwill, který vzniká při akvizici, je účtován do nákladů přes účet zisků a ztrát.
- Nový standard se použije na všechny akvizice, které se uskutečnily po 31. březnu 2004. V případě akvizic, které proběhly do 31. března 2004, se podle nového standardu postupuje od 1. ledna 2005.

DAŇOVÝ KALENDÁŘ – ŘÍJEN

11. 10.

Spotřební daň – platba daně za srpen

15. 10.

Silniční daň – záloha na daň za 3. kvartál 2004

25. 10.

Daň z přidané hodnoty

– podání přiznání a daň za září plátců s měsíčním zdaňovacím obdobím

– podání přiznání a daň za 3. kvartál pro čtvrtletní plátce

Spotřební daň – podání přiznání za září

ZE SBÍRKY ZÁKONŮ

• Částka 178, rozeslaná 1. října 2004

518. Vyhláška, kterou se provádí zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti

• Částka 177, rozeslaná 30. září 2004

511. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 580/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů

512. Nález Ústavního soudu ze dne 18. srpna 2004 ve věci návrhu na zrušení vyhlášky Ministerstva financí č. 487/2001 Sb., kterou se mění vyhláška Ministerstva financí č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání, a o návrhu na zrušení § 205d zákoníku práce a na zrušení vyhlášky č. 125/1993 Sb., ve znění pozdějších předpisů

• Částka 175, rozeslaná 24. září 2004

502. Vyhláška, kterou se mění vyhláška Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zdravotnictví č. 376/2001 Sb., o hodnocení nebezpečných vlastností odpadů

503. Vyhláška, kterou se mění vyhláška Ministerstva životního prostředí č. 381/2001 Sb., kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů)

• Částka 174, rozeslaná 24. září 2004

500. Zákon správní řád

• Částka 171, rozeslaná 22. září 2004

495. Nařízení vlády, kterým se provádí zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů (zákon o elektronickém podpisu), ve znění pozdějších předpisů.

496. Vyhláška o elektronických podatelkách

Konsolidovaná účetní závěrka – 2. část (dokončení)

Následující výklad navazuje na problematiku konsolidované účetní závěrky sestavené v souladu s českými účetními předpisy, jejíž úvod byl publikován v předcházejícím vydání. Pokusíme se vysvětlit způsoby a metody užívané při sestavení konsolidované účetní závěrky.

Konsolidaci lze provést v závislosti na schématu konsolidačního celku dvěma způsoby, a to buď přímo, nebo po jednotlivých úrovních. Přímoou konsolidací se rozumí konsolidace všech účetních jednotek konsolidačního celku najednou, bez využití konsolidovaných účetních závěrek případně sestavených za dílčí konsolidační celky. Druhý způsob je založený na tom, že se postupně sestavují konsolidované účetní závěrky za nižší celky, které pak vstupují do konsolidovaných účetních závěrek vyšších konsolidačních celků.

Ať už se konsolidující účetní jednotka rozhodne pro kterýkoliv z výše uvedených způsobů, bude vždy povinna k vlastnímu provedení konsolidace použít jednu ze tří metod, jejichž popis je podrobněji uveden v § 63 vyhlášky a dále jim je věnována značná část obsahu účetního standardu. Jedná se o metodu plné konsolidace, dále o metodu poměrné konsolidace a konečně o metodu ekvivalencí (protihodnotou).

Použití některé z uvedených metod si účetní jednotka nemůže vybrat, jejich aplikace je také stanovena ve vyhlášce. Plnou metodu konsolidace je třeba použít tehdy, pokud je do konsolidované účetní závěrky zahrnována ovládaná nebo řízená osoba. Poměrná metoda konsolidace má uplatnění v případech, kdy je zahrnována osoba, která je celá ovládána ve shodě s další nebo dalšími osobami, pokud tyto osoby mají shodný podíl na základním kapitálu ovládané nebo řízené osoby. Metoda ekvivalencí se použije při zahrnutí osoby pod podstatným vlivem.

Vlastnímu zahájení práce na sestavení konsolidované účetní závěrky musí předcházet vyhlášení tzv. konsolidačních pravidel. Tato pravidla jsou stanovena konsolidující účetní jednotkou a stanoví kritéria, podle kterých konsolidované účetní jednotky včetně zahraničních podniků upraví předkládané údaje pro

sestavení konsolidované účetní závěrky. Mezi tato pravidla patří například způsoby oceňování majetku a závazků, požadavky na údaje určené pro konsolidace, termíny předkládání údajů. Současně musí konsolidující účetní jednotka vymezit také konsolidační celek ve formě organizačního schématu.

Před popisem jednotlivých metod konsolidace bychom chtěli objasnit ještě důležitý termín, který je vlastně všem těmto metodám společný. Jedná se o tzv. konsolidační rozdíl. Tímto rozdílem je rozdíl mezi pořizovací cenou podílů konsolidovaného podniku a jejich oceněním podle podílové účasti konsolidující účetní jednotky na výši vlastního kapitálu vyjádřeného reálnou hodnotou, která vyplývá jako rozdíl reálných hodnot aktiv a reálných hodnot cizího kapitálu ke dni akvizice nebo ke dni dalšího zvýšení účasti (dalšího pořízení cenných papírů nebo podílů). Za den akvizice se považuje datum, od něhož začíná účinně ovládat řídicí osoba uplatňovat příslušný vliv na konsolidovaný podnik.

Tento rozdíl se odepisuje do 20 let rovnoměrným odpisem, pokud neexistují důvody pro kratší dobu odpisování. Považujeme za zbytečné podrobně zde popisovat průběh všech jednotlivých metod konsolidace. V některých pasážích práce se pracovní postupy shodují, v jiných se zásadně liší. Jenom stručně zde uvedeme hlavní charakter poměrné metody a metody ekvivalencí a více se zaměříme spíše na plnou metodu konsolidace, kterou považujeme za hlavní a nejvýznamnější.

Metoda ekvivalence je založena na tom, že účast ovládatelů osoby na osobě pod podstatným vlivem se ocení ve výši podílu na vlastním kapitálu. Po případném přetřídění a úpravách jednotlivých položek účetní závěrky konsolidované účetní jednotky v souladu s konsolidačními pravidly dochází k výpočtu konsolidačního rozdílu i k vyloučení zjištěných vzájemných vztahů obou společností. Následně dojde vlastně k odstranění finanční investice z aktiv konsolidované účetní jednotky a k jejich nahrazení položkou podílů v ekvivalenci oceněných ve výši podílů na

(Pokračování na stránce 3)

BUSINESS LEASE

TEAMWORK IN MOBILITY

Váš spolehlivý partner
v oblasti operativního leasingu

Business Lease, s.r.o.
Bucharova 16, 155 00 Praha 5
Tel.: + 420 251 025 800
Fax: +420 251 626 971
E-mail: info@bl.cz, www.bl.cz

Objednejte si

Ročenku Hospodářských novin

Pro předplatitele všech titulů a el. produktů –
on-line služeb z produkce ECONOMIA, a.s.,
za zvýhodněnou cenu 160 Kč.

www.economia.cz/info/rocenka.htm

KRÁTCE

Návrh nového obchodního zákona je dokončen

Na základě zadání ministerstva spravedlnosti byl v červnu tohoto roku dokončen návrh nového obchodního zákona. V tom, že se obchodní zákoník mění na zákon, je obsažena zásadní změna koncepce, a sice připravit už ne všezahrnující zákoník, ale zákon, který bude upravovat problematiku obchodních společností, přičemž např. ustanovení upravující smlouvy, nekalou soutěž či obecná ustanovení o právnických osobách by měla být přesunuta do občanského zákoníku.

Za zásadní změnu tvůrci návrhu považují, že zákon je psán pro podnikatele, nikoliv pro stát. Jednoznačným cílem je snížit penzum povinností podnikatelů a umožnit jim větší volnost v podnikání. Proti dnešnímu stavu bude základem obchodních vztahů projevená vůle zúčastněných stran, nikoli státní ingerence a tam, kde je ingerence státu ponechána, jsou alespoň vymezeny jasné mantinely, co stát může a co již ne. Posun k větší benevolenci předpisů, či lépe řečeno omezení až v některých případech nesmyslné přísnosti české legislativy, je veden snahou přiblížit se ostatním evropským zemím. Jednotlivé evropské právní řády se totiž dostávají do přímé soutěže, neboť podnikatelé si mohou vybrat, podle kterého právního řádu EU si např. založí společnost.

Návrh nového obchodního zákona má asi 800 paragrafů a nyní bude záležet především na tom, zda bude k prosazení celé rekodifikace dostatečná politická vůle. Tvůrci se domnívají, že celý návrh rekodifikace soukromého práva asi v nejbližší době přijat nebude, přičemž účinnost nového předpisu předpokládají až od roku 2008 nebo 2009. S návrhem nového obchodního zákona je možné se seznámit na internetových stránkách www.juristic.cz.

Newsletter Finanční manažer vydává společnost Economia, a.s., ve spolupráci s auditorskou a poradenskou firmou

Fučík & partneři
auditoři, daňoví poradci
www.fucik.cz

Chcete-li se přihlásit k odběru newsletteru Finanční manažer, napište na adresu pdf.financnimanazer@economia.cz.

(Pokračování ze stránky 2)

vlastním kapitálu konsolidovaného podniku pod podstatným vlivem. V rozvaze společnosti se objevují položky Cenné papíry a podíly v ekvivalenci a Podíl na výsledku hospodaření v ekvivalenci, stejná samostatná položka se objevuje také ve výkazu zisků a ztrát. Na rozdíl od obou následujících metod je v rozvaze dále nově umístěna položka konsolidačního rezervního fondu, který představuje akumulované podíly na výsledcích hospodaření v ekvivalenci minulých let ode dne akvizice. Tato metoda se tedy nezabývá zahrnutím běžných rozvahových a výsledkových položek do konsolidovaných účetních výkazů.

Poměrná metoda ekvivalence již naproti tomu s běžnými rozvahovými a výsledkovými položkami konsolidované účetní jednotky pracuje. Je založena na tom, že tyto položky jsou do konsolidovaných účetních výkazů zahrnuty v poměrně vyšší odpovídající podílu konsolidující účetní jednotky na základním kapitálu osoby ovládané ve shodě, a to po jejich případném přetřídění a úpravách a samozřejmě také po vyloučení vzájemných vztahů. Opět samozřejmě dochází k výpočtu a odpisu konsolidačního rozdílu. Jednotlivé etapy této metody jsou velmi podobné etapám popsaným níže u plné metody konsolidace s tím, že vyloučení vzájemných operací se provede pouze v poměrně vyšší odpovídající podílu ovládající osoby na osobě ovládané ve shodě.

Při plné metodě konsolidace dochází v plné výši k začlenění rozvahy a výkazu zisku a ztrát konsolidovaných podniků, a to po provedených přetříděních a úpravách podle konsolidačních pravidel. Dále dochází k vyloučení vzájemných

vztahů. Pokud se jedná o operace, které nemají vliv na hospodářský výsledek, bývá tento postup poměrně jednoduchý (například vyloučení pohledávky na straně jedné a závazku na straně druhé nebo vyloučení výnosu za poskytnutou službu a na druhé straně vyloučení odpovídajícího nákladu). I na této úrovni je možné se přesto s problémy setkat, a to například tehdy, pokud jsou vzájemné protihodnoty evidovány v cizí měně a tyto účetní případy byly proúčtovány odlišným kurzem. V takovém případě by mělo dojít k promítnutí vzniklého rozdílu do finančního výsledku hospodaření.

Jako problematičtější je již možné označit postup při vylučování operací, které mají vliv na výsledek hospodaření. Typickými příklady je třeba nákup a prodej zásob, které nebyly spotřebovány, nákup a prodej dlouhodobého majetku, přijaté a vyplacené dividendy nebo podíly na zisku. Postup při vyloučení těchto operací je poměrně jasně naznačen v účetním standardu, v této souvislosti jsme na ně však chtěli alespoň jmenovitě upozornit. Snad by bylo ještě vhodné doplnit, že v těchto případech by také mělo dojít k výpočtu odložené daně.

Následně by mělo dojít k výpočtu konsolidačního rozdílu a jeho odpisu, dále potom k rozdělení vlastního kapitálu konsolidovaných společností a jejich výsledku hospodaření na podíl připadající mateřskému podniku a podíl menšinových držitelů podílových cenných papírů a vkladů emitovaných těmito společnostmi, a to v případech, kdy podíl konsolidující účetní jednotky není stoprocentní. Dále by mělo dojít k vyloučení finanční investice konsolidující účetní jednotky a odpovídající výše

vlastního kapitálu konsolidovaných společností. V případě existence cenných papírů emitovaných mateřských podnikem, které by byly v držení konsolidované společnosti potom také k vypořádání těchto cenných papírů.

Obsahové rozvržení konsolidované rozvahy a výkazu zisků a ztrát i přílohy ke konsolidované účetní závěrce jsou také specifikovány ve vyhlášce. Samostatně bychom však chtěli upozornit alespoň na některé zvláštní součásti přílohy, jejíž příprava je poměrně složitá. Jedná se například o povinnost uvedení metody konsolidace, informací o všech jednotkách zahrnutých do konsolidačního celku stejně jako jednotkách, které do celku zahrnuty nebyly s uvedením důvodů nezahrnutí a s připojením účetních závěrek těchto společností. Dále je třeba připojit přehled výpočtu transformace informací z účetních závěrek účetních jednotek konsolidačního celku do položek konsolidované účetní závěrky a také komentář popisující jednotlivé provedené úkony při této transformaci.

Upozorněním na zvláštnosti přílohy ke konsolidované účetní závěrce náš výklad uzavíráme. Výše uvedený text podle našeho názoru jenom potvrzuje složitost této problematiky, v praxi je navíc možné se setkat s řadou konkrétních situací, jejichž řešení v účetních předpisech není přímo naznačeno, a pak je třeba přijmout především logická rozhodnutí v souladu účetními zásadami tak, aby byl zajištěn účel sestavení konsolidované účetní závěrky, která by měla podávat především věrný a poctivý obraz finanční situace celého konsolidačního celku.

Milan Kolář

kolar@fucik.cz

Občanský zákoník: Převzetí dluhu, přistoupení k závazku, převzetí plnění

Jedná se o **změny v subjektech závazkového právního vztahu** a jako takové jsou **upraveny občanským zákoníkem** v § 531 až 534. Ustanovení občanského zákoníku jsou použitelná i na obchodní závazkové vztahy.

Převzetí dluhu

Na základě písemné smlouvy může nový dlužník od původního dlužníka převzít úplně nebo částečně peněžitě i nepeněžitě **dluhy**. Je k tomu potřeba souhlas věřitele, ale forma tohoto souhlasu není předepsána. Poté může věřitel vymáhat plnění pouze na novém dlužníkovi. Na běh promlčecí lhůty tato změna nemá žádný vliv. V případě ručení za dluh třetí osobou toto ručení nadále trvá, souhlasí-li ručitel se změnou dlužníka.

Převzetí plnění

Tento případ je na první pohled podobný převzetí dluhu, zde však nedochází ke změně v subjektech závazkového vztahu. Jde pouze o dohodu mezi původním dlužníkem a třetí osobou, která se **zavazuje splnit dlužníkům závazek**. Pokud tento závazek nesplní, může na ní původní dlužník vymáhat náhradu škody. Pro tuto dohodu není předepsána žádná forma a věřitele se vůbec nedotýká. Proto není vyžadován ani jeho souhlas a vlastně o ní ani nemusí

vědět. Zajišťovacích prostředků se tato dohoda nedotýká, ty zůstávají v plné míře zachovány.

Přistoupení k závazku

Přistoupení k závazku vzniká na základě dohody nového dlužníka s věřitelem. **Nový dlužník se stává dlužníkem vedle původního dlužníka**, jsou zavázáni společně a nerozdílně. Souhlasu původního dlužníka přitom není třeba. Přistoupení k závazku připadá v úvahu

pouze v případě závazků peněžitých a smlouva o přistoupení musí mít písemnou formu. Věřitel pak splnění závazků může požadovat po kterémkoli z obou dlužníků. Nový dlužník může vůči věřiteli uplatnit i námitky původního dlužníka (včetně započtení). Nedochází zde ke změně vztahu mezi věřitelem a původním dlužníkem, a proto zajištění závazku trvá v plném rozsahu.

Zdroj: Právní rádce 9/2004

Přehled hlavních společných znaků a rozdílů jednotlivých institutů

	Převzetí dluhu	Převzetí plnění	Přistoupení k závazku
Smluvní strany	původní dlužník a nový dlužník	původní dlužník a třetí osoba	nový dlužník a věřitel
Forma smlouvy	musí být písemná	nemusí být písemná	musí být písemná
Dlužníkem je	pouze nový dlužník	pouze původní dlužník	oba dlužníci
Právo věřitele požadovat plnění na	novém dlužníkovi	původním dlužníkovi	kterémkoli z dlužníků
Může se týkat závazku	peněžitého i nepeněžitého	peněžitého i nepeněžitého	pouze peněžitého

PORADNA

Zdanění úroků z vkladů zaměstnanců v podnicích

Podléhají úroky z vkladů zaměstnanců v podnikových záložních srážkové dani?

Některé, většinou větší společnosti svým zaměstnancům nabízejí možnost zhodnocování jejich úspor v rámci programu podnikové spořitelny (záložny). Zaměstnavatel přijímá od svých zaměstnanců vklady a platí jim za to úroky. Zaměstnavatel touto formou získává dodatečné finanční zdroje a ve formě úroků naopak poskytuje zaměstnancům další zvýhodnění vedle odměny za práci, neboť úrokové sazby z vkladů u zaměstnavatele jsou většinou mírně vyšší než běžné tržní úrokové míry z vkladů např. u bank.

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále ZDP), se problematice zdanění úroků z vkladů zaměstnanců jmenovitě věnuje pouze v § 8 odst. 1 c), podle kterého mezi příjmy z kapitálového majetku patří úroky, výhry a jiné výnosy z vkladů na vkladních knížkách, úroky z peněžních prostředků na vkladovém účtu, s výjimkou úroků a jiných výnosů z vkladů přijímaných zaměstnavatelem od jeho zaměstnanců, není-li zaměstnavatel k přijímání vkladů od veřejnosti nebo od zaměstnanců oprávněn podle zvláštního právního předpisu (např. zákona č. 21/1992 Sb., o bankách). Podle tohoto ustanovení tedy příjmy zaměstnance v podobě úroků z vkladu v podnikové záložně nejsou kapitálovými příjmy, přičemž od 1. ledna 2001 byl z ustanovení § 36 odst. 2 písm. b) ZDP vypuštěn bod 3, podle kterého podléhaly úroky z vkladů zaměstnanců 20% srážkové dani.

Vzhledem k nejednoznačnosti zařazení, a s tím související otázce zdanění těchto příjmů, se problematika podnikových záložen stala předmětem diskuse na konferenci Komory daňových poradců ČR na přelomu roku 2000/2001. Zpočátku převládaly názory, že úroky a jiné výnosy z úsporných vkladů, které

přijímá zaměstnavatel (jenž není bankou nebo spořitelním a úvěrním družstvem) od svých zaměstnanců, budou podléhat zdanění jako příjmy za závislé činnosti (§ 6 ZDP), tj. nikoli srážkové dani. Začátkem roku 2001 byla však varianta zdaňování úroků z vkladů u zaměstnavatele dle § 6 ZDP opuštěna, protože úroky nejsou vypláceny na základě pracovního poměru. To, že zaměstnanec je v pracovním nebo obdobném poměru (služebním, členském atd.), ještě samo o sobě nezakládá nárok na úrokové příjmy. Ty jsou dosahovány na základě toho, že zaměstnanec uloží u zaměstnavatele určitou sumu peněz za určitých podmínek, a nejsou dosahovány ve vazbě na kvalitu nebo intenzitu pracovního výkonu zaměstnance.

Zaměstnanec společnosti, která nemá oprávnění působit jako banka, zařadí tedy úrokové příjmy z vkladu v podnikové záložně do příjmů dle § 10 ZDP (ostatní příjmy) a zdaňuje je ve svém daňovém přiznání, pokud mu vznikne povinnost daňové přiznání podat (viz § 38g odst. 2 ZDP).

V případě, že zaměstnavatelem je instituce oprávněná k přijímání vkladů od veřejnosti (např. banka nebo spořitelni či úvěrové družstvo), spadají příjmy v podobě úroků z vkladů u takového zaměstnavatele dle § 8 odst. 1 písm. c) ZDP do příjmů z kapitálového majetku. V tomto případě se tyto příjmy zdaňují v souvislosti s ustanovením § 36 odst. 2 písm. a) ZDP srážkovou daní u zdroje v sazbě 15 %.

Zaměstnanci bank a spořitelních a úvěrových družstev jsou tudíž daňově zvýhodněni, neboť jejich úrokové příjmy ze zaměstnaneckých vkladů jsou zdaňovány v nejnižší sazbě a také tyto příjmy nemohou být příčinou vzniku povinnosti podat za zdaňovací období daňové přiznání.

Ing. Petr Havlena
havlena@fucik.cz

SOUDNICTVÍ

Vykázání daňové ztráty neprodlužuje lhůtu pro vyměření daně

Na konci měsíce srpna 2004 vydal Nejvyšší správní soud pro daňové poplatníky velmi zajímavé rozhodnutí týkající se lhůty pro vyměření daně.

Obecně podle zákona o správě daní a poplatků je stanovena lhůta pro vyměření daně za dané období na tři roky od konce zdaňovacího období, ve kterém bylo podáno daňové přiznání. V roce 2000 byl však do zákona o daních z příjmů

doplněn § 38r (v souvislosti s přijetím zákona o investičních pobídkách), který ve vyjmenovaných případech lhůtu pro vyměření výrazně prodlužuje (v některých případech až na 17 let).

Jedná se o případy, kdy je vykázána za dané období daňová ztráta a lhůta pro vyměření daně za toto období se prodlužuje až do konce období, kdy bude končit lhůta pro vyměření daně za období, v němž bylo možno nejpozději uplatnit tuto daňovou ztrátu.

Po zavedení tohoto ustanovení byly vedeny diskuse zejména o tom, zda toto ustanovení se vztahuje také na daňové ztráty vykázané před rokem 2000 nebo se pouze vztahuje na nově vykázané daňové ztráty počínaje rokem 2000. Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí uvádí, že je možné toto ustanovení aplikovat až na daňové ztráty vykázané od roku 2000. Navíc také uvádí, že ustanovení § 38r zákona o daních z příjmů lze použít pouze na poplatníky, kteří získali investiční pobídky (ustanovení se do zákona o daních z příjmů dostalo v souvislosti s přijetím zákona o investičních pobídkách). V rozhodnutí je také konstatováno, že nelze určitou skupinu poplatníků diskriminovat jen proto, že v určitém období vykázali daňovou ztrátu.

Ministerstvo financí samozřejmě respektuje rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, nicméně je toho názoru, že toto není možné aplikovat plošně.

Toto rozhodnutí je jistě velmi příznivé pro poplatníky a pro finanční úřady by mělo být závazné.

Podrobnější rozbor judikátu přineseme v příštích číslech FM.

Tomáš Plešinger a Ivan Fučík
www.fucik.cz

Řešení „pohledávek po lhůtě splatnosti“ v praxi

Mnoho společností v České republice se potýká s problémem „pohledávek po lhůtě splatnosti“. Důvodem je špatná platební morálka firem, za kterou jsme často kritizováni i v zahraničí.

Proto je velmi důležitá prevence, která sice zcela nezabrání vzniku pohledávek po lhůtě splatnosti, ale minimálně sníží jejich objem. Teorie je totiž odlišná od praxe. Mnoho

firem ví, jak by si mohlo zajistit návratnost pohledávky, ale ne vždy je to možné, zejména

s ohledem na existující konkurenci a nutnost podstoupit určité riziko. Jak lze ošetřit tento problém a zajistit, aby pohledávky po lhůtě splatnosti nevznikaly? To se dočtete v článku „Řešení pohle-

dávek v praxi“ v Moderním řízení č. 10/2004, které právě vychází.

**MODERNÍ
ŘÍZENÍ**